

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยกึ่งการทดลอง(Experiment Research)โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์งานศิลปะหัตถกรรม ซึ่งการได้รูปแบบของงานผลิตภัณฑ์หัตถกรรมระดับเปลือกหอยแมลงภู่ จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและสร้างงานสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมระดับเปลือกหอยแมลงภู่พบปัญหาในเรื่องของการออกแบบจะต้องมีการแก้ไขแบบในระหว่างการศึกษาทดลองสร้างชิ้นงาน การแก้ไขแบบทำให้ได้ชิ้นงานที่มีความสมบูรณ์ขึ้น การแก้ไขแบบเป็นสิ่งที่ดีเพราะเราจะได้ชิ้นงานที่ดีดังที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วนั้น การสร้างงานหัตถกรรมระดับเปลือกหอยแมลงภู่เป็นงานที่ละเอียดอ่อนเพราะชิ้นงานมีขนาดเล็ก ต้องการความประณีตอย่างมาก การประดับุกเป็นงานศิลปะที่มีมาแต่โบราณ การออกแบบใหม่จะทำให้งานศิลปะการประดับุกมีคุณค่าเพิ่มมากขึ้นซึ่งถือได้ว่าเป็นการเพิ่มมูลค่าทางหนึ่ง งานหัตถกรรมระดับเปลือกหอยแมลงภู่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในด้านการออกแบบเพราะการออกแบบที่ดี จะนำไปสู่รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีและมีความสวยงาม จากการที่ได้ทดลองสร้างงานพบว่ารูปแบบที่ได้จะมีการปรับแต่งหรือแก้ไขแบบเกือบทุกชิ้นเพื่อให้เกิดความลงตัวของชิ้นงาน สำหรับในขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานได้พบปัญหาในหลาย ๆ ด้านเริ่มตั้งแต่การเลือกเปลือกหอย เพราะธรรมชาติของเปลือกหอยจะมีการหลั่งสารจากตัวหอยหรือเรียกกันง่ายๆ ว่าน้ำลายหอย หอยแมลงภู่บางตัวพบว่ามีสีมุกที่เปลือกด้านในไม่เท่ากันทุกตัว ไม่ว่าตัวเล็กหรือตัวใหญ่ หอยแมลงภู่จะมีคุณสมบัติของความวาวของเนื้อมุกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พยายามคัดเลือกแหล่งหอยแมลงภู่จากหลาย ๆ แหล่งเพื่อได้มาซึ่งคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ได้ทำขึ้นมาจากเปลือกหอยแมลงภู่ การสร้างงานในส่วนของทางเลือกไม้ก็พบปัญหาอยู่ได้แก่ ไม้ในแต่ละชนิดที่ได้นำมาใช้นั้นมีลักษณะเฉพาะสีของเนื้อไม้ต่างกัน ซึ่งเนื้อไม้ที่เป็นสีเข้มจะทำให้เห็นสีของมุกได้ชัดกว่าเนื้อไม้สีอ่อน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ศึกษาและได้ทำการทดลองเปรียบเทียบคุณสมบัติของเนื้อไม้ในแต่ละชนิดแล้วเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการสร้างงาน กล่าวโดยสรุปได้ว่าเปลือกหอยและสามารถทำการออกแบบให้นำเอาวัตถุดิบทั้งสองชนิดนี้โดยผ่านการออกแบบและทดลองสร้างงาน เพื่อให้ได้ผลงานหัตถกรรมระดับเปลือกหอยแมลงภู่ที่สมบูรณ์แบบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยในเรื่องของการออกแบบรูปทรงเพื่อให้เข้ากับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่ประกอบด้วยเปลือกหอยแมลงภู่ พบว่าการแก้ปัญหาลักษณะการออกแบบรูปทรงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะเป็นการพัฒนา รูปแบบของงาน โดยเราสามารถต่อยอดความคิดหรือพัฒนารูปแบบเดิมแล้วทำการออกแบบใหม่หรือต่อยอดความคิดให้ดีขึ้น

การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมระดับเปลือกหอยแมลงภู่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเพื่อส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กับชุมชนและผู้ที่มีความสนใจในการสร้างผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเพื่อการส่งเสริม หรือกลุ่มผู้ประกอบการและเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเพื่อเกิดการพัฒนารูปแบบใหม่ๆ หรือสามารถนำเอารูปแบบของ หรือต่อยอดให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ในการสร้างสรรค์โดยได้สรุปผลและข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรมประดับเปลือกหอยแมลงภู
2. เพื่อศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องประดับและของตกแต่งบ้านเพื่อจัดทำผลิตภัณฑ์หัตถกรรมประดับเปลือกหอยแมลงภู
3. เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับและของตกแต่งบ้านโดยใช้เปลือกหอยแมลงภูมาประกอบในตัวชิ้นงาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เข้าใจเกี่ยวกับลวดลายแกะสลักไม้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน
2. เข้าใจเกี่ยวกับการใช้ซอฟต์แวร์และคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสร้างลายแกะสลักไม้
3. ได้ศึกษาหลักการสร้างลวดลายแกะสลักไม้โดยกำหนดขนาดตามความต้องการได้
4. เพื่อเป็นการยกระดับผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก
5. เป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้ศึกษาเพื่อที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักและการพัฒนาลวดลาย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องประดับและผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานศิลปะการประดับเปลือกหอยแมลงภู
3. สร้างผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ
 - 3.1 กำไล จำนวน 10 แบบ
 - 3.2 ต่างหู จำนวน 10 แบบ
 - 3.3 เข็มกลัดจำนวน 10 แบบ
 - 3.4 เข็มติดเนคไท จำนวน 10 แบบ
 - 3.5 พวงกุญแจ จำนวน 10 แบบ
4. สร้างผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน
 - 4.1 นาฬิกาแขวนผนัง จำนวน 2 แบบ
 - 4.2 กรอบรูป จำนวน 5 แบบ
 - 4.3 โคมไฟ จำนวน 3 แบบ
 - 4.4 กล่องใส่เครื่องประดับ จำนวน 5 แบบ
 - 4.5 โคมบาย จำนวน 5 แบบ

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมประดับเปลือกหอยแมลงภูกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. แบบลวดลายแกะสลักไม้ลวดลายดอกไม้
2. แบบลวดลายแกะสลักไม้ลวดลายเครือเถา
3. ผลิตภัณฑ์กรอบรูปไม้แกะสลักลวดลายดอกไม้
4. ผลิตภัณฑ์ภาพแกะสลักไม้ลวดลายเครือเถา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม 1 ชุด 4 ตอน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นแบบสอบถาม กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักตลาดสวนจตุจักรจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน กลุ่มผู้ประกอบการแกะสลักหมู่บ้านแกะสลักไม้ ตำบลบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 10 คน กลุ่มผู้บริโภค จำนวน 15 คนกลุ่มผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมระดับเปลือกหอยแมลงภู่มูล 15 คน และสนใจสินค้าเพื่อการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเศษไม้เก่า

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ ผลิตภัณฑ์นาฬิกาแขวนผนัง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ ผลิตภัณฑ์กรอบรูปไม้

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ ผลิตภัณฑ์กล่องเครื่องประดับ

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่องการศึกษาและการสร้างผลิตภัณฑ์กล่องเครื่องประดับ ตามขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลผลิตภัณฑ์กล่องเครื่องประดับ ช่วยในการออกแบบขั้นตอนดังนี้

1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์กล่องเครื่องประดับ

1.1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์กล่องเครื่องประดับ โดยการออกสำรวจในพื้นที่ได้แก่หมู่บ้านแกะสลักไม้ ตำบลบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างสรรค์ลวดลายผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์กล่องเครื่องประดับ ในรูปแบบวิธีการต่าง ๆ

2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคงานเครื่องมือ โดยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลวดลายผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักด้วยกระบวนการดำเนินงานไม้ ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบเขียนแบบเพื่อให้ได้แบบนำมาสร้างผลิตภัณฑ์

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบด้วยการกำหนดสัดส่วนโครงสร้างออกมาเป็นรูปแบบลายเส้น ด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการออกแบบและเขียนแบบ

2.2 ศึกษาการใช้ซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและการเขียนแบบเช่นโปรแกรม Illustrator Flash Photoshop และโปรแกรมอื่นๆ ที่มีความเหมาะสมและมีความสะดวกในการสร้างสรรค์ลวดลายแกะสลักไม้

3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคงานเครื่องมือ โดยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลวดลายผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักด้วยกระบวนการดำเนินงานไม้ ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบเขียนแบบเพื่อให้ได้แบบนำมาสร้างผลิตภัณฑ์

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบด้วยการกำหนดสัดส่วนโครงสร้างออกมาเป็นรูปแบบลายเส้น โดยการศึกษาแบบลวดลายแกะสลักไม้ทั้งที่เป็นแบบโบราณและแบบในปัจจุบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.2 ศึกษาการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์เกี่ยวกับงานผลิตภัณฑ์กล่องเครื่องประดับ และเครื่องมือที่ใช้กับงานเครื่องไม้ได้แก่ การใช้เครื่องเลื่อยฉลุ การใช้เครื่องขัดกระดาษทราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการสร้างผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก ได้แก่

1 กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักตลาดสวนจตุจักรจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน กลุ่มผู้ประกอบการแกะสลักหม้อบ้านแกะสลักไม้ ตำบลบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 10 คน

2 กลุ่มผู้บริโภค จำนวน 15 คน

3 กลุ่มผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้แกะสลักจำนวน 15 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาแล้ว ได้นำแบบสอบถามเหล่านั้นมาตรวจคัดเลือเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ เพื่อนำไปใช้ในการสรุปผลโดยการกำหนดค่าทางสถิติดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ มีความต้องการซื้ออยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42 ความต้องการระดับมากคิดเป็นร้อยละ 20 ความต้องการระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 28 ความต้องการระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 10 และความต้องการระดับน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0

2. ผลิตภัณฑ์นาฬิกาแขวนผนัง มีความต้องการซื้ออยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 18 ความต้องการระดับมากคิดเป็นร้อยละ 21 ความต้องการระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 34 ความต้องการระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 13 และความต้องการระดับน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4

3. ผลิตภัณฑ์กรอบรูปไม้ มีความต้องการซื้ออยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 32 ความต้องการระดับมากคิดเป็นร้อยละ 15 ความต้องการระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 26 ความต้องการระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 27 และความต้องการระดับน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4

4. ผลิตภัณฑ์กล่องเครื่องประดับ มีความต้องการซื้ออยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 29 ความต้องการระดับมากคิดเป็นร้อยละ 31 ความต้องการระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 14 ความต้องการระดับน้อยคิดเป็นร้อยละ 26 และความต้องการระดับน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0

อภิปรายผล ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมประดับเปลือกหอยแมลงภู่ โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการออกแบบ(Product Creation of Handicrafts Decorated with Mussel Shell) พบว่าผู้บริโภคและผู้ประกอบการมีความต้องการในส่วนของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ มีความต้องการซื้ออยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42 ซึ่งเป็นความต้องการมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ผลิตภัณฑ์กรอบรูปไม้ซึ่งเป็นความต้องการเป็นอันดับสองคิดเป็นร้อยละ 32 ผลิตภัณฑ์กล่องเครื่องประดับ เป็นความต้องการเป็นอันดับสามคิดเป็นร้อยละ 29 และผลิตภัณฑ์นาฬิกาแขวนผนังเป็นความต้องการเป็นอันดับสุดท้ายคิดเป็นร้อยละ 18 การสร้างสรรค์งานหัตถกรรมประดับเปลือกหอยแมลงภู่ เป็นการพัฒนาเอาสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือเป็นสิ่งที่ป็นวัสดุเหลือใช้แล้วนำมาสร้างให้

เกิดประโยชน์ การนำเอาเปลือกหอยมาใช้สร้างสรรค์งานเราอาจจะพบเห็นโดยทั่วไปซึ่งในบางครั้งก็เกิดประโยชน์ในด้านความงามหรือได้สิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ การออกแบบถือได้ว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในกระบวนการสร้างงานหรืองานวิจัย เพราะการออกแบบที่ดีจะเป็นการช่วยในการทำงานให้ดีขึ้น หรือประหยัดพลังงานหรือทรัพยากร งานหัตถกรรมระดับเปลือกหอยแมลงภู่มักจะเป็นชิ้นงานที่ได้ประโยชน์จากการนำเอาสิ่งที่เหลือใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยผสมผสานกับแนวคิดและการออกแบบที่ดีตลอดจนการวางแผนการทำงานในชิ้นสร้างงานเพื่อให้ได้ผลงานที่ดี

ข้อเสนอแนะ ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาในเล่มแล้ว การทำวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการออกแบบในสาขาอื่นๆได้ ต้องพยายามฝึกหรือเรียนรู้การใช้เครื่องมือที่สำคัญ จนเกิดเป็นทักษะความชำนาญแล้วก็จะได้คุณภาพของผลงานหรืองานที่ดีสามารถนำไปพัฒนาต่อสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆได้ตามต้องการ เปลือกหอยแมลงภู่มักเป็นวัตถุดิบที่ดีและสามารถนำมาใช้สร้างเป็นงานศิลปะได้หลากหลายรูปแบบเข้าการนำมาทำเป็นภาพประดับ หรืองานประติมากรรม หรือแม้กระทั่งเราอาจจะใช้เปลือกหอยชนิดอื่น ๆ มาใช้ก็ได้ซึ่งหอยน้ำจืดบางชนิดที่หลายๆ คนมองข้ามอาจนำมาสร้างงานให้เกิดประโยชน์ได้เช่นหอยเชอรี่หรือหอยโข่ง ก็สามารถนำมาสร้างเป็นงานหัตถกรรมเครื่องประดับได้ โดยผสมผสานกับการออกแบบที่ดี